

Aktuelle skatte- og avgiftssatser

September 2011

Se også oppdatert utgave
på www.ey.no

21
42
NINE
NINE

 ERNST & YOUNG
Quality In Everything We Do

Ernst & Young Tax

Ernst & Young Tax er et fagmiljø med over 190 medarbeidere som dekker skatt, avgift og tilknyttede områder innen selskapsrett, regnskapsrett m.m. Vi bistår mange av Norges ledende bedrifter både i nasjonale og internasjonale forhold.

Din virksomhet kan bare nå sitt fulle potensial ved å bygge på et solid fundament og ved å vokse på en bærekraftig måte. I Ernst & Young mener vi at en ansvarlig og proaktiv håndtering av skatte- og avgiftsforpliktelser er av kritisk betydning for dette. Våre rådgivere har kunnskapen, forretningsforståelsen og metodikken som kreves.

Internasjonalt består vi av 22 000 skatte- og avgiftsrådgivere i mer enn 130 land som er opptatt av å levere kvaliteten og skreddersømmen du som kunde har behov for. Slik bidrar vi til at din virksomhet realiserer sitt potensial.

Aktuelle skatte- og avgiftssatser

Elektronisk utgave på www.ey.no
oppdateres jevnlig

Kontaktperson: Vibeke Ask Børsum 24 00 25 52
e-post: vibeke.ask.borsum@no.ey.com

Oppdatert per september 2011

Ernst & Young

Denne informasjonen er kun ment å gi et overblikk over de mest aktuelle satsene og kort om regelverket innenfor enkelte temaer.

Oversikten er ikke ment å være uttømmende.

Ernst & Young tar forbehold om trykkfeil.

Human Capital (HC)

HC er en del av Ernst & Young Tax og arbeider med skatte- og avgiftsmessige spørsmål innen personområdet generelt, nasjonalt og internasjonalt. Vi bistår også med arbeidsgivers håndtering av spørsmål knyttet til ansatte, som rapporteringsansvar, arbeidsgiveravgift, policy for utstasjonerte og kostnadsprognoser.

Internasjonaliseringen av selskaper øker behovet for planlegging og kostnadskontroll ved utstasjonering av ansatte eller midlertidig ansettelse av personer fra andre land. HC består av ca. 35 rådgivere med bred kunnskap innen bl.a. rasjonalisering, kostnadsreduksjon og skatte- og avgiftsoptimalisering for norske og utenlandske selskaper. Nokså enkle grep kan føre til store skattebesparelser samtidig som selskapene kan frigjøre ressurser til sine egne driftsområder.

Norsk og internasjonal personbeskatning

Vi assisterer med analyse, rådgivning og administrasjon ved norsk og internasjonal personbeskatning, også utfylling av selvangivelser og andre typer rapporteringer til skattemyndighetene. I tillegg håndterer vi lønnskjøring for utenlandske selskaper med ansatte i Norge.

Norske og internasjonale trygderegler

HC har bred erfaring på trygdeområdet. Vi analyserer alternativene som gir lavest kostnad, samtidig med at hensynet til trygdeutgifter og fremtidige trygdeytelser er ivaretatt.

Andre typer tjenester

I samarbeid med vårt internasjonale nettverk kan vi yte assistanse ute og hjemme innenfor bl.a. områder som Human Resources, oppholds- og arbeidstillatelse, vurdering av arbeidskontrakter, lønn og andre incentivordninger.

Innhold

1. Skatte- og avgiftskalender for 2011.....	8
2. Skattesatser og beløpsgrenser	11
2.1 Folketrygden	11
2.1.1 Grunnbeløpet (G).....	11
2.1.2 Arbeidsgiveravgift	11
2.1.3 Trygdeavgift.....	12
2.2 Inntektssatser	12
2.2.1 Skatt på alminnelig inntekt	14
2.2.2 Toppskatt.....	14
2.2.3 Maksimalskattesatser	14
2.2.4 Fritaksmetoden, inntektspåslag	14
2.2.5 Skjermingsrente	14
2.2.6 Utbytteskatt	15
2.2.7 Skatt etter petroleumsskatteloven.....	15
2.2.8 Kildeskattesatser	15
2.2.9 Honoraravgift - utenlandske kunstnere	16
2.2.10 Tonnasjeskatt	16
2.3 Naturalytelser	16
2.3.1 Fri uniform/arbeidstøy	16
2.3.2 Skattefrie gaver i ansettelsesforhold.....	17
2.3.3 Rimelig lån i arbeidsforhold	17

2.3.4	Kjøp av aksjer til underkurs	18
2.3.5	Skattefritt vederlag ved arbeidsopphør pga. tort og svie	18
2.3.6	Privat bruk av arbeidsgivers bil.....	18
2.3.7	Fri kost og losji.....	19
2.3.8	Fri telefon	19
2.3.9	Hjemme-PC.....	20
2.3.10	Utdanning i arbeidsforhold.....	20
2.3.11	Lønnsoppgaveplikt	21
2.4	Fradragsposter	22
2.4.1	Minstefradrag/lønnsfradrag.....	22
2.4.2	Personfradrag	22
2.4.3	Finmarksfradrag	22
2.4.4	Jordbruksfradrag	22
2.4.5	Sjømannsfradrag.....	22
2.4.6	Fiskerfradrag.....	22
2.4.7	Reisefradrag	23
2.4.8	Foreldrefradrag	23
2.4.9	Fradrag for fagforeningskontingent/gaver	23
2.4.10	Fradrag for individuell pensjonssparing (IPS)	23
2.4.11	Boligsparing for unge t.o.m. 33 år (BSU).....	24
2.4.12	Standardfradrag - utenlandske arbeidstakere med opphold i Norge	24
2.4.13	Særfradrag.....	24
2.4.14	Avskrivningssatser	24
2.5	Formuessatser	26
2.5.1	Formuesskatt, kommune.....	26
2.5.2	Formuesskatt, stat.....	26
2.5.3	Formuesverdsettelse av aksjer	26
2.5.4	Formuesverdi på eiendom	27

2.5.5	Næringsseiendom	27
2.6	Skattebegrensningsregler	27
2.6.1	Begrensninger for lav inntekt/liten skatteevne..	27
3.	Andre aktuelle satser	28
3.1	Arveavgift	28
3.1.1	Avgiftssats på arv og gaver	28
3.1.2	Ikke-børsnoterte aksjer	29
3.2	Barnetrygd	29
3.3	Morarenter og rentegodtgjørelse	29
3.3.1	Morarenter.....	29
3.3.2	Forsinkelsesrente ved for sen innbetaling av skatt	30
3.3.3	Rentetillegg ved resterende skatt og restskatt ..	30
3.3.4	Rentegodtgjørelse ved tilbakebetaling av skatt ..	30
3.3.5	Rente ved endring	31
3.4	Gebyr hos Brønnøysundregistrene.....	31
4.	Utgiftsgodtgjørelse	32
4.1	Kostgodtgjørelse	32
4.1.1	Reiser uten overnatting	33
4.1.2	Reiser med overnatting.....	33
4.1.3	Trekkfri kostgodtgjørelse.....	33
4.1.4	Måltidsfradrag.....	33
4.2	Natttillegg	34
4.3	Bilgodtgjørelse - statens innlandsregulativ	34
4.4	Statens utenlandsregulativ satser per 1.1.11.....	36
5.	Representasjon, forretningsreiser, velferdsgoder m.m.	44
5.1	Representasjon hovedregel.....	44

5.2	Unntak - enkel bevertning.....	44
5.3	Reklame og markedsføring	44
5.4	Gaver	45
5.5	Dekning av kunders reise- og oppholdsutgifter	46
5.6	Dekning av ansattes reiseutgifter	46
5.7	Sosiale utgifter/velferdsgoder	47
6.	Feriepenger	48
7.	Merverdiavgift	49
7.1	Satser	49
7.2	Kort om regelverket.....	50
7.3	Unntak fra avgiftsplikt.....	50
7.4	Fritak fra avgiftsplikt (nullsats).....	52
8.	Toll- og særavgifter	53
8.1	Når du reiser fra Norge	53
8.1.1	Legitimasjonsbevis for gjenstander	53
8.1.2	Valuta	53
8.1.3	Utførselskvote for fisk og fiskevarer	53
8.1.4	Truede dyre- og plantearter	53
8.1.5	Antikviteter/kulturminner	53
8.2	Når du reiser til Norge	54
8.2.1	Hvilke plikter har du ved innførsel?	54
8.2.2	Valuta	54
8.2.3	Hva kan du ta inn til Norge toll- og avgiftsfritt?	54
8.2.4	Toll- og avgiftsfritak; vin, sprit, tobakk m.m.....	55
8.2.5	Konsekvenser ved overskridelse av verdigrensene	56
8.2.6	Varer du kan ta med og fortolle	57

8.2.7	Varer det er forbudt å innføre uten spesiell tillatelse	58
8.2.8	Frukt, bær, planter og plantedeler	58
8.2.9	Innførsel av dyr	58
8.2.10	Truede dyre- og plantearter	59
8.2.11	Motorkjøretøy	59
8.2.12	Utenlandsregistrerte motorkjøretøy.....	59

1. Skatte- og avgiftskalender for 2011

Faller forfallsdato på søn- eller helligdag forskyver fristen seg til første ukedag.

	Jan	Feb	Mars	Apr	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des
Lønns- og trekkoppgaver årsoppg. arb.giver papir	20											
Lønns- og trekkoppgaver maskinelt eller via Altinn	31											
Selvangivelse - næringsdrivende og selskap elektronisk					31							
Selvangivelse - selskap papir		31										
Selvangivelse - næringsdrivende papir				30								
Selvangivelse(lønnstakere og SFU)				30								
Terminoppgave arbeidsgiveravgift/ skattetrekk	15	15	15	16	15	15	15	15	15	15		
Betaling arbeidsgiveravgift og forskuddstrekk	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15		
Betaling forskuddsskatt			15	15	15	15	15	15	15	15		
Terminoppgave og betaling mva		10	10	10	10	10	31	31	31	10	10	10
Forskuddsskatt (selskaper)		15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
Tilleggsforskudd - lønnstakere og næringsdrivende					31							
Opplysninger aksjonærregister - papir - via Altinn	31	2										
Skatteoppgjør - lønnstaker - selskap, næringsdr. mm						24	17	17	14	19	19	19

Merknader

Forskuddsskatt blir utskrevet av skattekontoret i bostedskommunen og gjelder anslått skatt på næringsoverskudd og/eller skatt på formue i inntektsåret. Forskuddsskatten forfaller normalt i 4 like store terminer.

Tilleggsforskudd er en frivillig innbetaling for å hindre rentebelastning på eventuell restskatt. Må innbetales innen 31.5. etter inntektsåret (i ligningsåret).

Forskuddsskatt for upersonlige skattytere blir skrevet ut i ligningsåret (året etter inntektsåret) av det skattekontoret selskapet tilhører, og forventet skatt forfaller til betaling i 2 like store terminer som hver utgjør 50% av forventet utlignet skatt, basert på utlignet skatt ved siste ligning.

Tilleggsforskudd er en frivillig innbetaling for å hindre rentebelastning ved skatteoppgjør, må foretas innen 31.5. i ligningsåret (etter inntektsåret).

Restskatt er differansen mellom utlignet skatt og utskrevet forskuddsskatt, og for upersonlige næringsdrivende forfaller den til betaling i én termin tre uker etter at utleggingen av skattemlisten er kunngjort.

Forskuddstrekk mv. som arbeidsgivere må holde tilbake i arbeidstakerens bruttolønn må settes inn på egen bank- eller postgirokonto. Midlene tilhører skattemyndighetene. Terminoppgave over forskuddstrekk sendes skatteoppkreveren i hovedkontorkommunen. Oppgjør og terminoppgave sendes kun til kontorkommunen, selv om de ansatte skatter til forskjellige kommuner.

Utleggstrekk betales samtidig med forskuddstrekk, men fordelt til de aktuelle kommunene. Oppgjørslister over utleggstrekk sendes samtidig med betalingen.

Levering av selvangivelse

Fristen for innlevering av selvangivelsen på papir er 31. mars for selskaper. Fristen er 31. mai dersom den leveres elektronisk.

Fristen for innlevering av selvangivelse på papir for næringsdrivende er 30. april, fristen er 31. mai dersom selvangivelsen leveres elektronisk.

Fristen for levering av selvangivelse for lønnstakere og pensjonister, herunder de som lignes ved Sentralskattekontoret for utenlandssaker, er 30. april, uavhengig av papir eller elektronisk innlevering. Dersom lønnstaker eller pensjonist har en andel i et deltakerlignet selskap, hvor det deltakerlignede selskapet leverer selvangivelse elektronisk, forskyves også fristen for innlevering av selvangivelsen for lønnstakeren eller pensjonisten til 31. mai.

2. Skattesatser og beløpsgrenser

Nedenfor følger en oversikt over utvalgte satser og beløpsgrenser i skatte- og avgiftsretten. Satsene for inntektsåret 2011 gjelder i utgangspunktet kun ved forskuddsfastsettelsen, men vil normalt også bli lagt til grunn ved ligningen.

2.1 Folketrygden

2.1.1 Grunnbeløpet (G)	2010	2011
G – fra 1.5.10 til 1.5.11	75 641	
G – fra 1.5.11		79 216
G – gjennomsnittlig	74 721	78 024
6 G (gjennomsnittlig G)	448 326	468 144
12 G (gjennomsnittlig G)	896 652	936 288

2.1.2 Arbeidsgiveravgift

(ord. næringer)	2010	2011
Sone 1	14,1%	14,1%
Sone 1a	10,6/14,1% *	10,6/14,1% *
Sone 2	10,6%	10,6%
Sone 3	6,4%	6,4%
Sone 4	5,1%	5,1%
Sone 4a	7,9%	7,9%
Sone 5	0%	0%

* Det betales arbeidsgiveravgift med en sats på 10,6% inntil differansen mellom det foretaket faktisk betaler, og det foretaket ville ha betalt med en sats på 14,1%, når opp i et gitt årlig fribeløp. Fribeløp i 2010 og 2011 = 530 000.

Vær oppmerksom på at det er særskilte regler for enkelte næringer. Det er arbeidsgivers virksomhetskommune som er avgjørende for satsfastsettelsen. For nærmere angivelse av soneinndelingen vises det til www.skatteetaten.no.

2.1.3 Trygdeavgift

(medlemsavgift til folketrygden)	2010	2011
Lønnsinntekt	7,8%	7,8%
Annen næringsinntekt	11,0%	11,0%
Næringsinntekt i jordbruk, skogbruk, fiske mv.	7,8%	7,8%
Pensjoner samt lønn for personer under 17 år og f.o.m. året man fyller 70 år	3,0%	4,7%
Nedre grense trygdeavgift	39 600	39 600

2.2 Inntektssatser

Personinntekt; Det beregnes personinntekt for personlige skattytere (tidligere kalt pensjonsgivende inntekt). I denne inntekten inngår arbeidsinntekt, næringsinntekter og pensjoner, og av dette beløpet skal det beregnes medlemsavgifter til folketrygden (se pkt. 2.1.3) og toppskatt (se pkt. 2.2.2). Personinntekt utgjør således grunnlaget for beregning av en bruttoskatt, og skal ikke reduseres med fradrag som for eksempel renteutgifter eller minstefradrag.

Alminnelig inntekt; Alminnelig inntekt fastsettes både for personlige og etterskuddspliktige skattytere. Alminnelig inntekt beskattes med en flat skatteprosent (28%) av nettoresultatet/nettoinntekten. For personlige skattytere vil det si personinntekt med tillegg av kapitalinntekter, redusert med fradragsberettigede utgifter som minstefradrag, renteutgifter osv.

Foretaksmodellen; Selvstendige næringsdrivende skal fra og med 2006 skattlegges etter en skjermingsmetode. Det innebærer en løpende ekstraskatt på alminnelig inntekt ut over et skjermingsfradrag. Inntektsgrunnlaget for ekstrabeskatningen skal være personinntekt uavhengig av om den næringsdrivende er aktiv eller passiv i virksomheten, og uavhengig av hva som faktisk tas ut av virksomheten.

Personinntekt etter foretaksmodellen fastsettes slik:

Alminnelig inntekt (netto næringsinntekt)

- + kapitalkostnader og tap, men ikke gjeldsrenter
- kapitalinntekter og finansgevinster
- skjermingsfradrag
- lønnsfradrag

= Personinntekt uten tak-begrensning

Skjermingsfradraget beregnes slik:

Totalkapital (alle aktiva som har "virket" i virksomheten)

- finansposter (bankinnskudd, aksjer mv.)
- eiendeler av privat karakter
- gjeld til finansinstitusjoner og mengdegjeldsbrev

= Skjermingsgrunnlag x sats (3 måneder statskasseveksel)

= Skjermingsfradrag

De eiendelene som inngår i totalkapitalen skal som hovedregel verdsettes til middelverdien av inngående og utgående skattemessige verdier. Ikke-avskrivbare eiendeler verdsettes til høyeste verdi av eiendelens historiske kostpris og ligningsverdi.

Dersom det er ansatt lønnstakere i virksomheten, skal det ved fastsettelsen av beregnet personinntekt gis et lønnsfradrag på 15% av samlede lønnskostnader. Fradraget kan imidlertid ikke redusere personinntekten under 6 G. Negativ beregnet personinntekt etter tidligere delingsmodell kan fremføres mot positiv personinntekt etter foretaksmodellen fra samme foretak.

2.2.1 Skatt på alminnelig inntekt	2010	2011
Personer	28,0%	28,0%
Personer i Finnmark og Nord-Troms	24,5%	24,5%
Etterskuddspliktige	28,0%	28,0%

2.2.2 Toppskatt	2010	2011
Sats 1. trinn	9,0%	9,0%
Finnmark og Nord-Troms 1. trinn	7,0%	7,0%
Sats 2. trinn	12,0%	12,0%
Innslagspunkt:		
1. trinn klasse 1 og 2	456 400	471 200
2. trinn klasse 1 og 2	741 700	765 800

2.2.3 Maksimalskattesatser

Maksimalskattesatsene for personinntekt utgjør summen av maksimal toppskatt, medlemsavgift til folketrygden og skattesatsen for alminnelig inntekt.

	2010	2011
Kapitalinntekt	28,0%	28,0%
Etterskuddspliktige	28,0%	28,0%
Personinntekt lønn	47,8%	47,8%
Personinntekt næring (ikke jord, skog og fiske)	51,0%	51,0%

2.2.4 Fritaksmetoden, inntektspåslag

	2010	2011
Inntektspåslag av skattefrie inntekter etter fritaksmetoden	3,0%	3,0%

2.2.5 Skjermingsrente	2010	2011
januar og februar	1,3%	1,6%
mars og april	1,3%	1,6%
mai og juni	1,6%	1,6%
juli og august	1,6%	1,6%
september og oktober	1,6%	1,6%
november og desember	1,6%	*

* Ikke fastsatt.

Skjermingsrente på utbytte	2010	2011
Skjermingsrente - aksjonær- og deltakermodell	1,6%	*
Skjermingsrente - foretaksmodell	2,2%	*

* Fastsettes januar 2012.

2.2.6 Utbytteskatt

(NB! Se også fritaksmetoden pkt. 2.2.4)	2010	2011
1) Utb. fra norsk selskap til norsk selskap	0%	0%***
2) Utbytte fra EØS til norsk selskap	0%	0%***
3) Utbytte fra norsk selskap og EØS-selskap til fysisk person	28%*	28%*
4) Utbytte for øvrig (til personer og selskaper)	28%**	28%**

* Utbytte innenfor skjermingsfradrag er skattefritt.

** 0% for norske selskaper på visse vilkår. (I korthet utbytte fra "høyskatteland" ved minst 10% eierandel i minst 2 år.)

***Ref. 2.2.4, inntekstpåslag jf. fritaksmodellen.

2.2.7 Skatt etter petroleumsskatteloven

	2010	2011
Statsskatt	28,0%	28,0%
Særskatt	50,0%	50,0%
Formueskatt	0,7%	0,7%

2.2.8 Kildeskattesatser

(ved betaling til utlandet)

	2010	2011
Utbytte (ofte redusert i skatteavtale)	25%	25%
Utbytte til selskap i EØS	0%	0%***
Utbytte til personer i EØS	25%*	25%*
Renter	0%	0%
Royalty	0%	0%

* Normalt redusert til 15% i skatteavtaler.

** Krav om at selskapet er reelt etablert og driver reell økonomisk virksomhet i EØS-staten.

2.2.9 Honoraravgift - utenlandske kunstnere

	2010	2011
Engasjert av andre	15%	15%
Arrangerer tilstelningen selv	15%	15%

2.2.10 Tonnasjeskatt

Tonnasjeskatt etter følgende satser:

	2010	2011
0–1 000 nettotonn, deretter	0 kr	0 kr
1 000–10 000 nettotonn, deretter	18,-/dag	18,-/dag
10 000–25 000 nettotonn, deretter	12,-/dag	12,-/dag
25 000–oppover	6,-/dag	6,-/dag

Per 1 000 nettotonn

2.3 Naturalytelser

Med naturalytelser menes ytelser i form av varer og tjenester, i motsetning til ytelser i penger. Naturalytelser i arbeidsforhold forekommer i mange varianter. Mest vanlig er fri bolig, fri bil, fri kost, fri avis, fri telefon, rimelige lån og arbeidstøy. Det skiller mellom skattefrie og skattepliktige naturalytelser.

2.3.1 Fri uniform/arbeidstøy

Fordel ved fri uniform, eller annet spesielt arbeidstøy/uniform stilt til disposisjon av arbeidsgiver vil være en skattefri fordel. For "kontortøy" type dress, drakt, skjorte etc. regnes 100% av markedsverdien som skattepliktig inntekt. Vanlig fritidstøy er skattepliktig fullt ut.

Skattepliktig fordel	2010	2011
Arbeidstøy/uniform	0%	0%
Kontortøy	100%	100%
Annet tøy	100%	100%

2.3.2 Skattefrie gaver i ansettelsesforhold

	2010	2011
Ansettelsestid 25, 40, 50 eller 60 år	8 000	8 000
- hvis gullklokke m/inskripsjon	12 000	12 000
Bedrift 25 år eller delelig med 25	3 000	3 000
Bedrift 50 år eller delelig med 50	4 500	4 500
Arbeidstaker gifter seg, går av med pensjon, slutter etter min. 10 år eller fyller 50, 60, 70, 75 eller 80 år	3 000	3 000
Premie for forbedringsforslag	2 500	2 500
Andre gaver i ansettelsesforhold (samlet hele året)	1 000	1 000
Erkjentlighetsgave utenfor ansettelsesforhold	500	500

Giver har tilsvarende fradragsrett bortsett fra ved "andre gaver i ansettelsesforhold" hvor skattefritak for mottaker er betinget av at arbeidsgiver ikke krever fradrag for kostnadene.

2.3.3 Rimelig lån i arbeidsforhold

Det skal gjennomføres forskuddstrekk og beregnes arbeidsgiveravgift av rentefordel ved rimelige lån. Rentefordelen utgjør differansen mellom en normalrentesats og den faktisk betalte renten.

	2010	2011
01.01–29.02	2,00%	2,75%
01.03–30.04	2,25%	2,75%
01.05–30.06	2,50%	2,75%
01.07–31.08	2,50%	2,75%
01.09–31.10	2,75%	2,75%
01.11–31.12	2,75%	*

* Ikke fastsatt.

Unntak fra skatteplikt dersom lånet, når det blir gitt, ikke overstiger et gitt beløp i henhold til tabellen under, og tilbakebetalingstiden ikke overstiger ett år.

	2010	2011
Skattefritt beløp	3/5G	3/5G

2.3.4 Kjøp av aksjer til underkurs

	2010	2011
Skattepliktig fordel settes til differansen mellom markedsverdi og vederlag redusert med skattefri rabatt på	20%	20%
Dog maksimalt skattefritt beløp i året kr	1 500	1 500

2.3.5 Skattefritt vederlag ved arbeidsopphør pga. tort og svie

Vederlaget skal erstatte ikke-økonomisk skade ved usaklig oppsigelse, jf. arbeidsmiljøloven § 15-11 og § 15-14.

Maksimalt beløp	2010	2011
	1,5G	1,5G

2.3.6 Privat bruk av arbeidsgivers bil

Fordel fastsettes til en %-sats av bilens listepreis som ny, eventuelt redusert listepreis dersom bilen er eldre enn 3 år, man kjører mer enn 40 000 kilometer yrkeskjøring per år eller det er en el-bil.

Det er bilens opprinnelige listepreis som ny hos forhandler i Oslo det året den ble førstegangsregistrert, inklusive avgifter og tilleggsutstyr, som skal benyttes. Dersom den ansatte betaler arbeidsgiver vederlag for bruk av bilen privat eller for utstyr på bilen, skal dette ikke påvirke fordelsbeskatningen. Det samme gjelder når den ansatte selv betaler en del av bilutgiftene.

Beregningen:	2010	2011
30% av listepreis inntil	261 600	266 300
20% av overskytende listepreis	fra 261 600	fra 266 300

Reduksjon i grunnlaget for beregning (dvs. reduksjon i listepreis med tilleggsutstyr) til 75%, dersom man kjører over 40 000 kilometer i yrket eller bilen er eldre enn 3 år. Dersom det er en el-bil reduseres grunnlaget til 50%. Ved kombinasjon av over 40 000 km og eldre bil reduseres grunnlaget for beregningen

ytterligere med 75%. Grunnlaget for beregning av fordel reduseres da til 56,25% (75% av 75%). For el-bil som er eldre enn 3 år reduseres fordelten til 37,5% av bilens listepriis som ny.

I særlige tilfeller hvor listepriisen ikke står i forhold til fordelten ved den private bruk, kan fordelten fastsettes ved skjønn. Dette er kun unntaksvis. Dersom firmabilordningen varer hele året og man er innenfor spesialregelen, skal den skjønnsmessige fordelten i 2011 settes til kr 48 000.

Ved privat bruk av arbeidsgivers bil som faller utenfor standardreglene er det egne regler for verdsettelse av fordel.

2.3.7 Fri kost og losji

Når det gjelder skatteplikt for verdien av fri kost og losji skal verdsettelsen her skje i henhold til satser som fastsettes av Skattedirektoratet. Ved beregningen skal det bare regnes med det antall dager arbeidstakeren faktisk mottar ytelsen. (For barn under 10 år benyttes halv sats.)

Satser per døgn for fri kost og losji	2010	2011
Fritt opphold - kost og losji	108	110
Fri kost - alle måltider	79	79
Fri kost - to måltider	62	62
Fri kost - ett måltid	41	41
Fri losji - ett eller delt rom	29	31

2.3.8 Fri telefon

Skattlegging skjer etter et sjablonsystem hvor skattepliktig fordel settes inntil kr 4 000 ved dekning av ett abonnement, og fordel inntil kr 6 000 for dekning av flere abonnementer. Det innrømmes fradrag for et årlig bunnbeløp på kr 1 000, uavhengig av antall abonnementer. Arbeidsgivers dekning av utgifter mellom kr 1 000 og kr 5 000/kr 7 000 vil etter dette være skattepliktig. Det er da ikke lenger nødvendig å skille privat og tjenestelig bruk. Eventuell betaling fra den ansatte

selv vil redusere den skattepliktige fordel. Regelen gjelder både ved dekning i form av naturalytelse og utgiftsgodtgjørelse. Sjablonregelen gjelder ikke andre tjenester som ikke er kommunikasjonstjenester. Arbeidsgivers dekning av slike ytelser skattlegges fullt ut i den grad det ikke er tjenesterelatert.

Ansatte som sporadisk trenger å få dekket tjenestesamtaler kan få dette skattefritt, gitt at utgiftene dokumenteres med spesifisert regning. Slik refusjon gjelder ikke fastavgift.

2.3.9 Hjemme-PC

Reglene om hjemme-PC ble avviklet f.o.m. 13.10.2009. Det er overgangsregler for avtaler som var inngått før denne dato. Overgangsreglene gjelder ikke ved forlengelse eller endring av tidligere avtaler.

Ved kjøp av arbeidsgivers datautstyr settes skattepliktig fordel til differansen mellom markedsverdi og den ansattes vederlag. Dersom markedsverdien ikke kan påvises spesifikt, settes denne til:

	2010	2011
0 - 1 år	100%	100%*
1 - 2 år	60%	60%*
2 - 3 år	30%	30%*
> 3 år	1 000	1 000*

* Fastsettes i takseringsreglene for 2010.

Bruttolønnsstrekk kan ikke regnes som nedbetaling. (Bruttolønnsstrekk gjelder kun de som omfattes av overgangsregelen.)

2.3.10 Utdanning i arbeidsforhold

Arbeidsgiver kan dekke en ansatt sine kostnader til utdanning uten at det medfører skatteplikt dersom visse vilkår er oppfylt. Utdannelsen må gi kompetanse som kan benyttes i nåværende eller fremtidig arbeid hos nåværende arbeidsgiver. Skattefritaket gjelder bare for utdanning inntil maksimalt 20 måneder/4 semestre ved fulltidstudium. Varer utdannelsen

lenger er det skatteplikt bare for dekning av kostnader utover denne grensen. Den ansatte må ha arbeidet i heltidsstilling hos arbeidsgiver i minst 1 år (eller omregnet til tilsvarende full stilling i 1 år dersom man arbeider deltid). Sistnevnte vilkår er bare relevant dersom utdanningen har varighet på mer enn 2 måneder.

De kostnader som kan dekkes er i utgangspunktet alle de kostnadene som er relatert til utdannelsen, slik som eksamensavgifter og litteratur, skolepenger, men også merkostnader til reise og opphold dersom utdannelsen medfører at man må bo utenfor hjemmet.

Arbeidsgiver kan enten yte stipend eller dekke kostnadene direkte. Dersom det utbetales stipend trekkes skatt til dekning av kostnadene, må den ansatte i forkant utarbeide et kostnadsoverslag, og arbeidsgiveren må ikke ha grunn til å tro at den gir overskudd. Senest ved årsskiftet må det leveres endelig utgiftsoppgave. Det er ingen beløpsgrense for skattefritaket dersom vilkårene for øvrig er oppfylt. Utdannelse i utlandet kan derfor også dekkes skattefritt etter ovennevnte regler.

For støtte til utdanning som gis i forbindelse med opphør av arbeidsforhold er grensen for skattefritak for tiden satt til 1,5G. Det er et krav at utdannelsen må gi den ansatte en kompetanse som kan nyttiggjøres ved søking av nytt arbeid hos annen arbeidsgiver.

2.3.11 Lønnsoppgaveplikt	2010	2011
Ikke innberetningsplikt (eller skatteplikt) når samlede lønnsutbetalinger ikke overstiger kr	1 000	1 000
Ikke innberetningsplikt for skattefri institusjon når samlet lønnsutbetaling til en person ikke overstiger kr	4 000	4 000

2.4 Fradragsposter	2010	2011
2.4.1 Minstefradrag/lønnsfradrag		
Sats lønnsinntekter	36%	36%
Øvre grense	72 800	75 150
Nedre grense	4 000	4 000
Lønnsfradrag(alternativ til minstefradrag)	31 800	31 800
Sats pensjonsinntekter	26%	26%
Øvre grense	60 950	62 950
Nedre grense	4 000	4 000
2.4.2 Personfradrag (tidl. klassefradrag)	2010	2011
Klasse 1	42 210	43 600
Klasse 2	84 420	87 200
2.4.3 Finnmarksfradrag	2010	2011
Klasse 1	15 000	15 000
Klasse 2	30 000	30 000
2.4.4 Jordbruksfradrag	2010	2011
Per driftsenhet, inntektsuavhengig fradrag	54 200	54 200
Sats utover inntektsuavhengig fradrag	32%	32%
Maks fradrag	142 000	142 000
2.4.5 Sjømannsfradrag	2010	2011
Sats	30%	30%
Øvre grense	80 000	80 000
2.4.6 Fiskerfradrag	2010	2011
Sats	30%	30%
Øvre grense	150 000	150 000

2.4.7 Reisefradrag

Det gis fradrag for utgifter til reise mellom hjem og arbeidssted (arbeidsreiser) og for besøksreiser til hjemmet forutsatt at avstanden er minst 2,5 km hver vei. For arbeidsreiser settes reiseavstanden ikke til faktisk reiseavstand, men til korteste strekning av vei og distanse med rutegående transportmiddel (ikke fly) med mindre bruk av bil fører til minst to timer kortere reise- og ventetid t/r.

	2010	2011
Egenandel	13 700	13 950
Frادrag per km	1,50	1,50
Over 35 000 km, per km	0,70	0,70

2.4.8 Foreldrefradrag

Frادrag for legitimerede utgifter til pass og stell av hjemmeverende barn under 12 år, eller for barn som pga. handicap e.l. har særskilt behov for omsorg og pleie.

	2010	2011
1 barn, øvre grense	25 000	25 000
2 barn, øvre grense	40 000	40 000
3 barn, øvre grense	55 000	55 000

osv.

2.4.9 Frادrag for fagforeningskontingent/gaver

	2010	2011
Maks beløp	3 660	3 660
Gaver til frivillige organisasjoner	12 000	12 000

2.4.10 Frادrag for individuell pensjonssparing (IPS)

	2010	2011
Øvre grense	15 000	15 000

2.4.11 Boligsparing for unge t.o.m. 33 år (BSU)

	2010	2011
Skattefradrag av sparebeløp	20%	20%
Maks årlig sparebeløp per person	20 000	20 000
Maks samlet sparebeløp per person	150 000	150 000

2.4.12 Standardfradrag - utenlandske arbeidstakere med opphold i Norge

Det kan kreves standardfradrag for de første 2 år, dvs. de to første ligningene. For ektefeller må valg av standardfradrag gjelde for begge ektefeller. Dette hindrer at samme kostnad i realiteten kan komme til fradrag hos begge ektefeller.

	2010	2011
Standardfradraget	10%	10%
Maksbeløp	40 000	40 000

2.4.13 Særfradrag

	2010	2011
Alder og uførhet	19 368	
Uførhet (ikke lenger for alder, kun uførhet)		32 004
Lettere nedsatt ervervsevne	9 180	9 180
Uvanlige store utlegg ved sykdom*		
- Nedre grense	9 180	9 180
- Øvre grense	ubegrenset	ubegrenset

* Beløpet forutsetter at utgiftene gjelder en varig sykdom eller svakhet. Utgiftene må minst utgjøre kr 9 180. Utgiftene må dokumenteres.

2.4.14 Avskrivningssatser

Reglene om skattemessige avskrivninger bygger på saldo-metoden. Reglene innebærer at varige (levealder på minst 3 år) og betydelige (kostpris på minimum kr 15 000) driftsmidler skal avskrives etter reglene i skatteloven § 14-40 flg. Vedlikeholdsutgifter kan utgiftsføres direkte i sin helhet, mens påkostninger skal tilføres saldoen og avskrives sammen med driftsmidlet.

En saldo for hver gruppe i hver næring (samlesaldo):	2010	2011
a) Kontormaskiner o.l.	30%	30%
b) Ervervet forretningsverdi (goodwill)	20%	20%
c) Vogntog, lastebiler, busser, varebiler, drosjer og kjøretøy for transport av funksjonshemmede	20%	20%
d) Personbiler, traktorer, andre rullende maskiner og materiell, andre maskiner, redskap, instrumenter, inventar mv.	20%	20%
En saldo for hvert driftsmiddel (enkeltsaldo):	2010	2011
e) Skip, fartøyer, rigger mv.	14%	14%
f) Fly, helikopter	12%	12%
g) Anlegg for overføring og distribusjon av el. kraft og elektronisk utrustning i kraftforetak	5%	5%
h) Bygg og anlegg, hoteller med mer. Unntak: Bygg med kort levetid, enkel konstruksjon, og levetid fra oppføring inntil 20 år	4(8)%	4(8)%
i) Forretningsbygg	2%	2%
j) Tekniske installasjoner i forretningsbygg og andre næringsbygg	10%	10%

2.5 Formuessatser

2.5.1 Formuesskatt, kommune	2010	2011
0 - 700 000	0,0%	0,0%
700 000 - videre	0,7%	0,7%

2.5.2 Formuesskatt, stat	2010	2011
0 - 700 000	0,0%	0,0%
700 000 - videre	0,4%	0,4%
Enkelte upersonlige skattytere > 10 000	0,3%	0,3%

Ektefeller som ligned under ett for felles formue har hvert sitt bunnfradrag.

2.5.3 Formuesverdsettelse av aksjer

Inntektsåret: Det året selvangivelsen gjelder for.

Ligningsåret: Året etter inntektsåret, hvor ligningsmyndigheten fastsetter inntekten.

	2010	2011
Børsnoterte - kurs per 1.1. i ligningsåret	100%	100%
Ikke børsnoterte - norske: Skattemessig formuesandel per 1.1. i inntektsåret *	100%	100%
Ikke børsnoterte - utenlandske: Antatt salgsverdi 1.1 ligningsåret, eller skattemessig formuesverdi 1.1 i inntektsåret	100%	100%

* Unntak bla for;

- AS/ASA som er stiftet året før ligningsåret: Formuesverdien settes til 100% av summen av aksjenes pålydende og overkurs. Ved omdannelse fra personlig firma skal det brukes verdien per 1. januar i ligningsåret.
- Selskaper hvor aksjekapitalen er forhøyet eller redusert ved inn- eller utbetalinger fra aksjonærene: Formuesverdien settes til skattemessig verdi per 1.1. i ligningsåret.

2.5.4 Formuesverdi på eiendom Økning av ligningsverdi på bolig og fritidseiendom

2010	2011
10%	10%*

* Ingen oppregulering på fritidseiendom i 2011, kun bolighus.

Nye regler fra inntektsåret 2010 (selvangivelsen leveres i 2011). Ligningsverdien skal beregnes ut fra boligens areal multiplisert med kvadratmetersats.

2.5.5 Næringseiendom

2010	2011
------	------

Formuesverdsettelse av utleid næringseiendom (utleiemetoden). Kapitalisert verdi av leieinntektene, prosent av kapitalisert utleieverdi	40%	40%
---	-----	-----

Maksimalgrense for ligningsverdi av nærings- eiendom i prosent av markedsverdi	60%	60%
--	-----	-----

Formueverdsettelse av ikke utleid nærings- eiendom (sjablongmetoden): Eiendommens areal multiplisert med beregnet kvm. leie (differensiert)	40%*	40%*
---	------	------

Maksimalgrense	60%	60%
----------------	-----	-----

* Baseres på 40% av antatt markedsverdi.

2.6 Skattebegrensningsregler

2.6.1 Begrensninger for lav inntekt/liten skatteevne

	2010	2011*
Skattefri nettoinntekt, enslige	113 700	117 400
Skattefri nettoinntekt, ektepar	206 700	213 400
Maks skattebeløp utover fribeløpene, sats av alminnelig inntekt	55,0%	55,0%
Formuestillegget: Sats	1,5%	1,5%
Beløpsgrense (ektepar samlet/enslige, primærbolig inngår ikke)	200 000	200 000

* Fra 2011 omfattes alderspensjonister av reglene om skattefradrag for pensjonsinntekter. Du får ikke både skattefradrag og skattebegrensning. Mest gunstige alternativ gis.

3. Andre aktuelle satser

3.1 Arveavgift

3.1.1 Avgiftssats på arv og gaver

Nærstående (foreldre og barn):	2010	2011
0 - 470 000	0%	0%
470 000 - 800 000	6%	6%
800 000 og over	10%	10%

Andre (barnebarn med mer):	2010	2011
0 - 470 000	0%	0%
470 000 - 800 000	8%	8%
800 000 og over	15%	15%

En mottaker kan motta gave avgiftsfritt inntil et årlig fribeløp per giver.	2010	2011
Gjelder G ved årets inngang. per1.1.	1/2G per1.1.	1/2G

Gjelder ikke aksjer eller verdipapirer som ikke er børsnotert, selskapsandeler og fast eiendom omfattes ikke av beløpet. Ubenyttet fribeløp kan ikke overføres til senere år.

3.1.2 Ikke-børsnoterte aksjer

Verdsettes i prosent av aksjenes forholdsmessige andel av selskapets skattemessige verdi

	2010	2011
Valgfri sats	60/100%*	60/100%*

- * Fra 1.1.2006 ble det innført et kontinuitetsprinsipp ved overføringer av aksjer og andeler i deltakerlignende selskap til nærstående personer. Prinsippet innebærer at mottaker trer inn i arvelater/givers inngangsverdi, skjermingsgrunnlag og øvrige skatteposisjoner. Fra samme tidspunkt innføres det et sjablonfradrag i arveavgiftsgrunnlaget på 20% av eventuell latent gevinst som overføres. Ved beregningen av latent gevinst legges 100% av skattemessig formuesverdi per 1.1. i overføringsåret til grunn for ikkebørsnoterte aksjer og selskapsandeler, mens omsetningsverdi legges til grunn for børsnoterte aksjer.

Det skal benyttes en sats på 60% eller 100% av skattemessig verdi. For utdelinger utover kr 10 MNOK er det ikke anledning til å benytte annet enn 100% verdi.

3.2 Barnetrygd

	2010	2011
Barnetrygd ytes t.o.m. 18 år.		
Per barn	11 640	11 640
Småbarnstillegg (mellom 1-3 år) for enslige foreldre	7 920	7 920
Ekstra barnetrygd i Finnmark og Nord-Troms	3 840	3 840
Utvidet barnetrygd enslig forsørger	11 640	11 640

3.3 Morarenter og rentegodtgjørelse

3.3.1 Morarenter	2010	2011
(lov om renter ved forsinket betaling)		
Samme rente i handel- og forbrukerforhold		
1.1. - 1.7.	8,75%	9,00%
1.7. - 31.12.	9,00%	9,25%

3.3.2 Forsinkelsesrente ved for sen innbetaling av skatt

	2010	2011
1.1. - 1.7.	8,75%	9,00%
1.7. - 31.12.	9,00%	9,25%

3.3.3 Rentetillegg ved resterende skatt og restskatt

Ikke fradragsberettiget ved ligningen. Unngås ved innbetaling senest 31.5. i ligningsåret.

Person: 2011

Rente pro anno, beregnes fra 1. juli 2010 til forfall ved første termin restskatt etter mottatt skatteoppgjør 1,44%

Selskap:

Rente per anno beregnet fra 1. mars 2011 til forfall restskatt i november 2011 1,44%

3.3.4 Rentegodtgjørelse ved tilbakebetaling av skatt

(ikke skattepliktig ved ligningen).

Person: 2011

Overskytende forskuddsskatt og forskuddstrekk innbetalt innen utgangen av inntektsåret. Rentesats beregnes fra 1. juli 2010 til skatteoppgjøret blir sendt skattyter 2011 1,44%

Selskap:

Tilleggsforskudd eller utskrevet forskuddsskatt innbetalt året etter inntektsåret, (senest 31. mai). Rentesats beregnes fra 31. mai 2011 til skatteoppgjøret blir sendt skattyter 1,44%

3.3.5 Rente ved endring

	2010	2011
Renter ved økning av skatt og avgift	2,75%	3,00%
Renter ved nedsettelse av skatte- og avgiftskrav	1,75%	2,00%

3.4 Gebyr hos Brønnøysundregistrene

	2010	2011
Registrering av AS i Foretaksregisteret	6 190/ 5 160*	6 382/ 5 320*
Andre registreringer i Foretaksregisteret som kunngjøres	2 580/ 2 063*	2 660/ 2 127*
Melding om sletting i Foretaksregisteret	gebyrfri	gebyrfri
Tinglysing av pantobligasjon	1 341	1 383
Tinglysing i Løsøreregisteret av salgspant motorvogn etc.	1 341	1 383
Særskilt panteattest, attestert reg. utskrift etc.	155/77**	160/79**

* Elektronisk registrering.

** Gebyr kr 79 ved elektronisk bestilling via www.brreg.no.

4. Utgiftsgodtgjørelse

De mest vanlige utgiftsgodtgjørelsene som utbetales til dekning av ansattes tjenesteutgifter er kost- og bilgodtgjørelse. For godtgjørelser til dekning av ovennevnte utgifter finnes det standardiserte regler, både med hensyn til godtgjørelsens størrelse og kravene som stilles til dokumentasjon av kostnadene.

Utbetalinger som kun dekker mottakerens utgifter i tjenesten vil være fritatt fra forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift dersom den ansatte dokumenterer utgiften med kvittering eller annet originalbilag, og utbetalingen skjer i samsvar med gjeldende satser. Fra 2011 er relgene om skattefrie utgiftsgodtgjørelser fristilt fra særavtalene i staten. Imidlertid videreføres de gjeldene satsene i 2011, slik at inneværende år vil likevel skattefrie satser samsvare med de som forelå i statens reiseregulativ per 1.1. Eventuelt senere justeringer av satser i statens særavtaler i 2011 og fremover vil ikke endre grensene for skattefrie satser. Det er en forutsetning at arbeidsgiver tar vare på dokumentasjonen som bilag til sitt regnskap.

Godtgjørelse til dekning av nødvendige småutgifter som bompenger og parkering kan utbetales som utgiftsrefusjon uten originalbilag dersom det utarbeides en reiseregning som underskrives av den ansatte.

4.1 Kostgodtgjørelse

For reiser under 15 km fra reisens utgangspunkt kan det ikke beregnes kostgodtgjørelse. Utbetaling av godtgjørelse på slike reiser gjelder kun spesielle tilfeller hvor oppdragets art tilsier at kostgodtgjørelse kan dekkes.

4.1.1 Reiser uten overnatting

For kostgodtgjørelse på reiser som defineres som forretningsreiser/yrkesreiser.

	1.3.09- 28.2.10	1.3.10	2011
Reiser mellom 5 og 9 timer	170	175	175
Reiser mellom 9 og 12 timer	260	270	270
Reiser over 12 timer	425	445	445

4.1.2 Reiser med overnatting

For kostgodtgjørelse på reiser med overnatting, vil satsen for trekkfri utbetaling avhenge av hvordan den ansatte har bodd på reisen. Det finnes satser basert på tre ulike kostnadsnivå nemlig; brakke, pensjonat og hotell.

For reiser som varer mer enn ett døgn regnes 6 timer eller mer inn i neste døgn for helt døgn i forhold til beregning av godtgjørelse.

Kostgodtgjørelsen må reduseres for ansatte som får dekket ett eller flere måltider under reisen.

Egne regler gjelder for EØS-pendlere.

4.1.3 Trekkfri kostgodtgjørelse

	1.1.- 28.2.10	1.3.10	2011
Hotell	560	580	580
Pensjonat (uten kokemuligheter)	292	292	291
Hybel/brakke med kokemulighet	189	189	189

4.1.4 Måltidsfradrag

	2010	2011
Frokost	10%*	10%*
Lunsj	40%*	40%*
Middag	50%*	50%*

* Av hotellsats.

4.2 Natttillegg

Kan utbetales for ulegitimerte kostnader på reiser innenlands dersom 5 timer eller mer tilbringes utenfor hjemmet. Som natt regnes fra kl. 22.00 til 06.00. Det er en forutsetning for trekkfri utbetaling etter sats at det utarbeides underskrevet reiseregning.

	2010	2011
Ulegitimerte utgifter	400	400

4.3 Bilgodtgjørelse - statens innlandsregulativ

Bilgodtgjørelse som utbetales for tjenestekjøring etter angitte kilometersatser er trekk- og avgiftsfri dersom kjøringen legitimeres ved spesifisert reiseregning.

Reiseregningen må inneholde følgende opplysninger:

- ▶ Arbeidstakers navn, adresse og underskrift
- ▶ Dato for avreise og hjemkomst for hver reise
- ▶ Formålet med reisen
- ▶ Hvilke arrangement arbeidstakerne har deltatt på
- ▶ Fremstilling av reiseruten med angivelse av utgangs- og endepunkt, lokalkjøring på oppdragsstedet og årsaken til eventuelle omkjøringer
- ▶ Totalt kjørt distanse beregnet på grunnlag av bilens kilometer-teller ved begynnelse og slutt av hver yrkes-/tjenestereise
- ▶ Navn på passasjerer det kreves passasjertillegg for

Oppstillinger og reiseregninger skal oppbevares som bilag til arbeidsgiverens regnskaper.

Dersom det mottas bilgodtgjørelse med et fast månedlig beløp, skal arbeidsgiver ved årets slutt foreta en avstemming av totalt utbetalt godtgjørelse og kostnader ved kjørte kilometer i yrket dersom ytelsen skal kunne utbetales trekkfritt. Kostnadene beregnes etter de satser som gjelder for bilgodtgjørelse, og bare eventuelt skattepliktig overskudd er trekkpliktig.

	1.1.- 28.2.10	1.3. 2010	2011
1–9 000 km (Tromsø + 5 øre)	3,50	3,65	3,65
> 9 000 km (Tromsø + 5 øre)	2,90	3,00	3,00
El-bil	4,00	4,00	4,00

Spesielle godtgjørelser

(de vanligste)

	1.1.- 28.2.10	1.3. 2010	2011
Tillegg for passasjer per person per km	0,75	0,90	0,90
Tillegg for tilhenger per km	0,60	0,60	0,60
Motorsykkel per km (> 150 ccm)	2,80	2,80	2,80

4.4 Statens utenlandsregulativ satser per 1.1.11

Satsene i utenlandsregulativet er oppdatert per 1.1.11.

Merk at fra 2008 er det innført dokumentasjonsplikt for faktiske losjiutgifter, og skatteplikt for utbetalinger som overstiger dokumenterte kostnader.

Husk måltidsfradrag hvis enkeltmåltider er dekket i pris på overnatting eller på annen måte.

Vær oppmerksom på at reglene om reisegodtgjørelse fra og med inntekståret 2011 er frikoblet fra det som omtales som "statens satser". Skattemessige beløpsgrenser videreføres inntil videre.

Verdensdel/Land	Natt	Kost
Afrika:		
Algerie	1 750	720
Angola	2 850	1 000
Benin	1 100	440
Botswana	1 250	400
Burundi	900	300
Egypt	1 750	480
Elfenbenskysten	1 900	960
Etiopia	2 200	500
Gabon	1 770	760
Gambia	1 000	300
Ghana	1 880	520
Guinea	1 150	440
Kamerun	1 500	490
Kenya	2 100	580
Lesotho	1 350	300
Liberia	1 160	450
Libya	3 500	420
Madagaskar	1 300	350
Malawi	1 000	740
Mali	1 200	470
Marokko	2 100	700
Mauritius	1 500	510
Mozambique	1 650	420
Namibia	2 100	500
Nigeria	2 500	700
Senegal	1 900	680
Seychellene	1 200	600
Sudan	1 700	400
Swaziland	1 700	300
Sør-Afrika	2 400	500
<i>Cape Town</i>	3 300	520
<i>Johannesburg</i>	2 400	620
Tanzania	2 000	340

Verdensdel/Land	Natt	Kost
Togo	1 000	430
Tunisia	2 100	650
Uganda	1 900	550
Zambia	2 100	500
Zimbabwe	1 500	380
Øvrige områder	1 290	560

Amerika:

Antigua og Barbuda	1 900	850
Argentina	3 200	840
Bahamas	2 500	740
Barbados	1 600	720
Bermuda (Br)	2 800	600
Bolivia	700	250
Brasil	2 000	700
Rio	3 000	1 000
Canada	2 500	790
Chile	1 600	780
Colombia	2 200	600
Costa Rica	1 000	550
Cuba	1 000	500
Den dominikanske rep.	1 200	450
Dominica	1 050	450
Equador	1 200	450
Grenada	2 300	600
Guatemala	1 200	550
Guyana	1 100	250
Haiti	1 000	500
Jamaica	1 500	450
Mexico	1 600	650
Nederlandske Antiller	1 200	460
Nicaragua	1 100	420
Panama	1 100	350
Paraguay	1 000	250
Peru	1 600	600

Verdensdel/Land	Natt	Kost
Puerto Rico	1 500	410
St. Kitts-Nevis	2 000	810
St. Lucia	1 700	750
St. Vincent	1 700	770
Surinam	1 100	350
Trinidad og Tobago	2 000	740
Uruguay	1 300	520
USA	2 000	730
<i>New York by</i>	3 500	950
<i>Washington D.C</i>	3 550	1 350
Venezuela	2 000	1 000
Øvrige områder	1 650	600

Asia:

Afganistan	2 100	600
Armenia	1 600	500
Azerbajjan	2 400	700
Bahrain	2 300	950
Bangladesh	1 500	400
Brunei	1 000	350
Burma (Myanmar)	1 700	950
Fillipinene	1 900	590
Forente Arabiske Emirater	1 500	700
Georgia	2 300	500
India	1 900	500
Indonesia	1 650	760
Iran	1 350	600
Israel	2 500	890
De palestinske områder	1 200	640
Japan	2 350	900
<i>Osaka</i>	2 350	1 140
<i>Tokyo</i>	2 650	1 350
Jordan	2 200	850
Kambodia	1 700	850

Verdensdel/Land	Natt	Kost
Kasakhstan	3 000	800
Kina	1 850	670
<i>Hong Kong</i>	3 100	1 000
<i>Shanghai</i>	3 050	850
Kuwait	1 800	600
Kypros	1 800	680
Laos	1 200	450
Libanon	3 000	1 000
Malaysia	2 400	880
Maldivene	1 800	580
Mongolia	1 050	660
Nepal	1 200	370
Oman	2 750	600
Pakistan	1 800	400
Qatar	2 050	800
Saudi-Arabia	1 800	780
Singapore	3 600	1 000
Sri Lanka	1 000	350
Syria	2 000	600
Sør-Korea	1 400	650
<i>Seoul</i>	1 800	980
Taiwan	2 500	570
Thailand	1 500	1 000
Tyrkia	2 400	690
<i>Istanbul</i>	2 600	930
Vietnam	1 700	620
Yemen	950	490
Øst-Timor	900	400
Øvrige områder	1 460	680

Verdensdel/Land	Natt	Kost
Australia/Oceania:		
Australia	1 900	750
Cook Islands	1 800	600
Fiji	1 400	440
New Zealand	950	640
Papua - New Guinea	1 800	370
Øvrige områder	1 600	530
Europa:		
Albania	2 000	560
Belgia	1 500	880
Brussel	1 900	900
Bosnia og Hercegovina	1 000	500
Bulgaria	1 500	410
Danmark	1 500	750
<i>København</i>	1 950	850
Estland	1 000	500
Finland	1 600	650
Frankrike	2 000	850
<i>Paris</i>	2 600	900
Hellas	1 650	750
Hviterussland	1 800	450
Irland	1 750	700
Island	1 570	650
Italia	1 200	760
<i>Firenze</i>	2 000	900
<i>Milano</i>	2 200	900
<i>Roma</i>	2 000	900
<i>Venezia</i>	2 000	1 100
Kroatia	2 000	800
Latvia	850	490
Liechtenstein	1 800	1 000
Litauen	1 050	400

Verdensdel/Land	Natt	Kost
Luxembourg	2 000	850
Makedonia	1 300	600
Malta	1 150	550
Moldova	1 400	700
Monaco	3 200	900
Montenegro	1 300	520
Nederland	1 650	700
<i>Amsterdam</i>	2 250	800
<i>den Haag</i>	2 100	730
Polen	1 250	550
Portugal	2 400	900
Romania	1 400	680
Russland	1 000	400
Moskva	2 400	1 150
St.Petersburg	2 200	820
Serbia	1 250	650
Kosovo	700	350
Slovakia	1 700	750
Slovenia	1 500	850
Spania	1 400	800
<i>Barcelona</i>	1 950	880
<i>Madrid</i>	1 500	880
Storbritannia	1 250	660
<i>London</i>	1 900	800
Sveits	1 750	890
<i>Genève</i>	3 000	800
<i>Zürich</i>	2 800	1 050
Sverige	2 150	900
Tsjekkiske republikk	1 750	700
Tyskland	1 600	650
<i>Berlin</i>	1 600	900
Ukraina	2 400	680
Ungarn	1 500	500

Østerrike	1 200	800
Wien	1 800	1 000

For følgende områder/land i Europa fastsettes administrativt disse satser:

Andorra:	som for Spania
Azorene:	som for Portugal
Færøyene:	som for Danmark
Gibraltar:	som for Storbritannia
Grønland:	som for Danmark
Guernsey (inkl. Alderney og Sark):	som for Storbritannia
Jersey:	som for Storbritannia
Kanariøyene:	som for Spania
Madeira:	som for Portugal
Man:	som for Storbritannia
Nord-Irland:	som for Storbritannia
San Marino:	som for Italia
Vatikanstaten:	som for Roma
Åland:	som for Finland

Hvis sammenhengende opphold på samme oppdragssted varer utover 28 døgn skal kostsatsene reduseres med 25% fra og med 29. døgn.

5. Representasjon, forretningsreiser, velferdsgoder m.m.

5.1 Representasjon hovedregel

Kostnader til representasjon er i utgangspunktet ikke fradragsberettiget. Slike kostnader er definert som tiltak som henvender seg til personer eller bedrifter som ikke er tilknyttet bedriften gjennom eier- eller ansettelsesforhold. Utgifter til f.eks. bespisning med forretningsforbindelser er et slikt tiltak. Også kostnader som gaver til forretningsforbindelser, representasjonsbolig, -båt, -hytte, o.l. kan defineres som representasjonskostnader.

5.2 Unntak - enkel bevertning

Det gis imidlertid fradrag for utgifter til en beskjedne bespisning med kunder eller forretningsforbindelser. Fradrag gis bare til næringsdrivende. Bespisningen må finne sted på arbeidsstedet, eller på spisested i nærheten av dette, hvis det ikke er rimelige serveringsmuligheter på arbeidsstedet. Dersom det serveres brennevin (kan servere øl og vin), vil ingen del av utgiftene kunne fradragsføres. Utgiftene til servering utenfor bedriftens lokaler må ikke overstige kr 400 per person. Dersom beløpsgrensen overskrides, er ingen del av utgiftene fradragsberettiget.

5.3 Reklame og markedsføring

Utgifter til reklame og markedsføring er fradragsberettiget dersom tiltaket går ut på å fremheve bedriften og/eller dens produkter og tjenester overfor kjøpermassen slik at omsetningen øker. Gaver til forretningsforbindelser anses som representasjon med mindre det kan anses som reklame.

Som reklame godtas gjenstander hvor følgende vilkår er til stede:

- ▶ Gavegjenstanden ikke er av særlig verdi, maks. kr 220
- ▶ Gjenstanden er utformet med reklame for øye og i et større antall eksemplarer
- ▶ Firmanavn er fast knyttet til gjenstanden

Kontantbeløp som gis til lotterier mv. er normalt å anse som ikke fradragsberettiget gave.

Dersom virksomheten kjører kampanjer rettet mot kunder/forhandlere (f.eks. selgerkonkurranser) og forbrukere (svar på spørsmål, lag et slagord e.l.), kan premiering i disse tilfeller dreie seg om alt fra sykler, turer, gavekort o.l. Det avgjørende for fradragsretten må her være i hvilken hensikt selskapet kjører disse kampanjene og hva man ønsker å oppnå. Etter en konkret vurdering kan dette anses som rene markedsføringsutgifter for selskapet, men utbetalinger eller ytelser til selgere, forhandlere m.m. kan også bli å anse som en lønnsutgift.

5.4 Gaver

Gaver til forretningsforbindelser er ikke fradragsberettiget med mindre den må anses som en reklameartikkel. Det gjøres imidlertid unntak for oppmerksomhetsgaver i forbindelse med begravelser, jubileum o.l. inntil en verdi på kr 220. Erkjentlighetsgaver er ikke skattepliktig for mottaker der hvor vederlag ikke er avtalt på forhånd, og gaven har verdi inntil kr 500.

For gaver til interne, se kapittel om naturalytelser.

5.5 Dekning av kunders reise- og oppholdsutgifter

I spesielle tilfeller kan det gis skattemessig fradrag for reiser for forretningsforbindelser i anledning av fremvisning av produkter, markedsføring av dette o.l. når dette er mest hensiktsmessig i forhold til at bedriftens representant selv reiser rundt til kundene. Dette vil i tilfelle ikke bli ansett som representasjon. Merk at fradragsberettigede utgifter til kost og losji i disse tilfeller er begrenset til minstesatsene i statens reiseregulativ for innenlandsreiser.

5.6 Dekning av ansattes reiseutgifter

Alminnelige forretningsreiser er fradragsberettiget for virksomheten, og innebærer i utgangspunktet ingen skattepliktig fordel for den ansatte når reisen er foretatt i selskapets interesse. I de tilfeller det er foretatt en kombinert forretnings- og fornøyelsesreise, skal det foretas en fordeling av kostnadene hvor andel av privatutgifter innberettes og behandles som vanlig lønn for den ansatte. Rene feriereiser vil alltid være skattepliktige. Se likevel kapittel om velferdsgoder (5.7).

Som hovedregel er kostnader ved ektefelles deltakelse på forretningsreise skattepliktig som lønn for den ansatte. Fordelen settes til merkostnadene, og må innberettes på den ansatte.

Studieturer med tilstrekkelig faglig innhold betraktes som næringsutgifter og beskattes heller ikke på den ansattes hånd. Det legges vekt på formålet med reisen, faglig innhold og hvorvidt turen er relevant for virksomheten. Det er i prinsippet ikke avgjørende for fradragsretten om studieturen avholdes i inn- eller utland.

5.7 Sosiale utgifter/velferdsgoder

Utgifter til tiltak som kun retter seg til personer som er knyttet til bedriften er ikke å anse som representasjon. Utgifter til slike tiltak kan etter omstendighetene være for eksempel lønn, private uttak, utbytte eller sosiale utgifter.

Utgifter til sosiale utgifter/velferdstiltak er fradragsberettiget dersom tiltaket;

- ▶ Henvender seg til alle eller en betydelig gruppe ansatte i bedriften
- ▶ Formålet er å øke trivselen og samhørigheten på arbeidsplassen
- ▶ Består av en naturalytelse
- ▶ Er rimelig

Ved vurderingen av om den sosiale utgiften/velferdstiltaket er rimelig må en legge vekt på om velferdstiltaket er vanlig i arbeidslivet, samtidig som både verdien av det konkrete tiltaket og verdien av de samlede tiltak i løpet av inntektsåret må være av mindre økonomisk verdi.

Som eksempel på fradragsberettigede velferdstiltak nevnes julebord, opphold på hotell inntil 2 overnattinger for ansatte med familie (kan også legges til utlandet dersom kostnadene ikke overstiger det som er vanlig for tilsvarende opphold i Norge), støtte til bedriftsidrettslag og drift av bedriftshytte.

Arbeidsgivers dekning av personlige medlemskort til helsestudio m.m. anses ikke som skattefrie velferdstiltak, men derimot kan fellestreninger - på helsesenter eller i eget lokale - etter omstendighetene anses som velferdstiltak.

6. Feriepenger

I henhold til ferieloven har arbeidstakere rett til feriefritid på 25 virkedager hvert år (over 60 år -> 31 virkedager). Lørdag regnes som virkedag.

For arbeidstakere som har fått ekstra feriedager i henhold til tariffavtalen mellom LO og NHO skal feriepengene beregnes med 12% av arbeidsvederlaget. Det skal ikke beregnes feriepengene av feriepengene utbetalt i opptjeningsåret.

For arbeidstakere som ikke omfattes av tariffavtalen skal feriepengene fortsatt beregnes med 10,2% av arbeidsvederlaget. Dersom det er avtalt ferie i samsvar med det som omfattes av den ovennevnte tariffavtale gjelder samme prinsipper for beregning av feriepengene. Dette er en forholdsvis vanlig ordning også for de som ikke omfattes av hovedtariffavtalen. For arbeidstakere over 60 år beregnes feriepengene med 12,5% (evt. 14,3% hvis krav på ferie i henhold til tariffavtalen).

Det skal ikke foretas forskuddstrekk i feriepengene som utbetales i ferieåret, og som er beregnet etter ferielovens bestemmelser. For månedslønnede som har hatt lønn hos arbeidsgiveren i hele opptjeningsåret, kan trekkfritaket i stedet gjennomføres for en vanlig månedslønn. Det presiseres at opptjente feriepengene er skattepliktige fullt ut selv om det foreligger trekkfritak.

Det skal foretas forskuddstrekk i feriepengene som ved fratreden utbetales i opptjeningsåret, og i ekstra feriepengene for arbeidstakere over 60 år.

7. Merverdiavgift

7.1 Satser

	2010	2011
Merverdiavgift	25%	25%
"Matmoms"	14%	14%
Kringkastingsavgift	8%	8%
Personbefordring	8%	8%
Kino	8%	8%
Hotellovernatting mv.	8%	8%
Utleie av fritidseiendom	8%	8%
Kultur- og idrettsområdet	8%*	8%

* Fra 1. juli 2010.

Den ordinære satsen på 25% skal benyttes dersom det ikke foreligger et grunnlag for å benytte en annen sats.

Ved omsetning av næringsmidler, skal det benyttes redusert sats på 14% i alle ledd.

Det skal beregnes lav sats med 8% ved omsetning av personbefordringstjenester og formidling av slike, for omsetning av rett til å overvære kinoforestillinger, samt for omsetning av romutleie i hotellvirksomhet og lignende virksomhet. Det samme gjelder for utleie av fast eiendom til camping, samt utleie av hytter, ferieleiligheter og annen fritidseiendom. Kringkastingsavgiften er også avgiftsbelagt med den lavere sats på 8%.

Med virkning fra 1. juli 2010 er det innført mva plikt (8%) på inngangsbilletter til museer, gallerier, fornøyelsesparker, opplevelsessentre og større idrettsarrangementer. Også formidling av slike billetter ilegges en sats på 8%. Omsetning og utleie av retten til å benytte idrettsutøvere er avgiftspliktig med 25%.

7.2 Kort om regelverket

Merverdiavgift er en avgift på forbruk som beregnes ved omsetning, uttak og innførsel av varer og tjenester. Avgiften skal beregnes i alle ledd.

Før merverdiavgiftsreformen trådte i kraft 1. juli 2001, var det kun omsetning av varer og nærmere oppregnede tjenester som var avgiftspliktige. Merverdiavgiftsreformen innførte generell avgiftsplikt ved omsetning av tjenester, slik at det nå er unntakene som er særskilt oppregnet.

Ved kjøp av nærmere bestemte tjenester fra utlandet er mottakeren gjort ansvarlig for beregning og rapportering av merverdiavgiften ved såkalt snudd avregning, forutsatt at tjenestene er av en slik art at de kan fjernleveres og er avgiftspliktige ved innenlandsk omsetning. Den utenlandske tjenesteyteren slipper i disse tilfellene registrering i avgiftsmanntallet. Privatpersoner omfattes ikke av disse reglene.

Tjenester som leveres i Norge og ikke er av en art som kan fjernleveres, typisk innenfor bygg og anlegg, vil fortsatt medføre plikt for den utenlandske tjenesteyteren til å la seg registrere i avgiftsmanntallet.

7.3 Unntak fra avgiftsplikt

Som eksempel på tjenestetyper som er unntatt fra avgiftsplikt kan nevnes:

Helsetjenester:

For eksempel leger, tannleger, psykologer, kiropraktorer, fysioterapeuter, tannteknikere, ambulansetjenester.

Sosiale tjenester:

For eksempel pass av barn i private og kommunale barnehager, omsorgs- og pleietjenester i aldershjem, hjemmehjelpstjenester.

Undervisningstjenester:

Både ordinær skoleundervisning og fritidsrettet undervisning.

Kunst og kultur mv.:

Begrenset til adgang til teater-, opera-, og ballettforestillinger, konserter, sirkus, omreisende tivolier, dansetilstelninger med levende musikk samt datatreff og lignende arrangementer som er rettet mot barn og ungdom.

Idrett:

Adgang til enkeltstående idrettsarrangement og rett til å utøve idrettsaktiviteter.

Finansielle tjenester:

For eksempel forsikring, finansieringstjenester, utførelse av betalingsoppdrag, gyldige betalingsmidler, finansielle instrumenter og forvaltning av verdipapirfond. Unntaket omfatter også formidling av finansielle tjenester.

Lotteritjenester:

Herunder formidling av slike tjenester og lotterientreprenører.

Begravelse- og bisettelsestjenester**Offentlig myndighetsutøvelse:**

For eksempel tinglysingsforretninger og utstedelse av pass og førerkort.

Omsetning og utleie av fast eiendom og rettigheter til fast eiendom:

Fra dette siste unntaket er det igjen en rekke viktige unntak, som medfører at omsetningen likevel blir avgiftspliktig. Dette vil blant annet gjelde for utleie av fritidseiendom, parkeringsplasser i parkeringsvirksomhet og oppbevaringsbokser.

Det er for utleiery av fast eiendom åpnet adgang til frivillig registrering i merverdiavgiftsmanntallet når utleien skjer til merverdiavgiftspliktige leietagere, kommuner eller fylkeskommuner. For å bli frivillig registrert i merverdiavgiftsmanntallet for utleie av fast eiendom, må det søkes særskilt.

Andre unntak

Unntatt fra avgiftsplikt er også omsetning av nærmere bestemte varer og/eller tjenester fra kunstnere, tannteknikere, museer og teatre mv., veldedige og allmennyttige institusjoner og organisasjoner, ideelle organisasjoner og foreninger (mot medlemskontingent), idrettslag og boligbyggelag samt omsetning av frimerker og mynter som samleobjekt.

7.4 Fritak fra avgiftsplikt (nullsats)

For enkelte typer leveranser, foreligger det fritak for merverdiavgift (såkalt nullsatsomsetning). For eksempel kan varer og tjenester som eksporteres etter nærmere bestemte regler faktureres uten merverdiavgift. Videre skal det benyttes nullsats ved innenlands salg av enkelte varer og tjenester, som for eksempel brukte kjøretøyer, aviser, bøker i siste omsetningsledd, og tjenester som gjelder offentlig vei i siste omsetningsledd. Virksomheter som har nullsatset omsetning vil likevel ha fradragsrett for inngående merverdiavgift på sine anskaffelser.

8. Toll- og særavgifter

8.1 Når du reiser fra Norge

8.1.1 Legitimasjonsbevis for gjenstander

Gjenstander du har tatt med til utlandet fra Norge, kan tas med toll- og avgiftsfritt tilbake. Du kan ved innreisen bli bedt om å dokumentere at de gjenstandene du har med deg, er de samme som da du reiste ut. Hvis du før utreisen henvender deg til Tollvesenet, får du utstedt et spesielt legitimasjonsbevis hvor du kan føre opp de gjenstandene du ønsker å ta med deg.

8.1.2 Valuta

Ved utreise kan du ha med norske og utenlandske sedler/mynter, sjekker/reisesjekker og andre verdidokumenter for til sammen inntil NOK 25 000. Har du med beløp ut over dette, skal melding gis på et skjema som fås ved henvendelse til Tollvesenet. Skjemaet skal leveres Tollvesenet ved utreisen.

8.1.3 Utførselskvote for fisk og fiskevarer

Det er ikke tillatt å ta med mer enn 15 kilo fisk eller fiskevarer per person fra Norge. Utførselskvoten gjelder for fangst fra sportsfiske i sjøen i norske farvann. Ferskvannsfisk, laks, ørret og røye omfattes ikke av bestemmelsen. Man kan ta med seg en hel fisk (troféfisk) i tillegg til kvoten ut av landet.

8.1.4 Truede dyre- og plantearter

Det er ulovlig å ta med truede dyre- og plantearter og produkter av disse ut av Norge. Eksempler på truede arter som i Norge berøres av disse bestemmelsene er ulv, fjellrev, jerv og en del rovfugler. Det er også forbudt å utføre egg av truede fuglearter.

8.1.5 Antikviteter/kulturminner

Antikviteter og gamle gjenstander som har kunstnerisk, kulturell eller historisk verdi, kan ikke tas ut av landet uten spesiell tillatelse.

8.2 Når du reiser til Norge

8.2.1 Hvilke plikter har du ved innførsel?

Dersom du har med varer eller valuta utover det som er tillatt ved innreise til Norge, må du selv uoppfordret oppgi dette til Tollvesenet. Det er straffbart å gi Tollvesenet uriktige opplysninger.

Ved de fleste innreisesteder er det innført RØDT og GRØNT felt (sone). Når du passerer gjennom rødt, erklærer du at du har med deg varer som det skal betales toll og avgifter for, og/eller som det kreves spesielle tillatelser til å innføre. Velger du grønt, er det en erklæring om at du bare har toll- og avgiftsfrie varer, og at du ikke har med varer som krever spesielle tillatelser. Er du i tvil, gå på rødt og spør Tollvesenet.

Du kan gå på grønt hvis du bare har med toll- og avgiftsfrie varer innenfor tillatt kvote og verdigrænse, og:

- ▶ Varene er til deg eller din families personlige bruk og ikke bestemt for salg eller ervervsmessig bruk
- ▶ Du selv bringer varene med deg, enten på deg eller i bagasjen, slik at varene kan legges fram når du passerer tollkontrollen. Varer som sendes f.eks. som reisegods, vil ikke kunne innføres toll- og avgiftsfritt med mindre du får hånd om reisegodset før tollkontrollen

8.2.2 Valuta

Ved innreise kan du ha med norske og utenlandske sedler/mynter, sjekker/reisesjekker og andre verdidokumenter for til sammen inntil NOK 25 000. Har du med beløp ut over dette, skal melding gis på et skjema som fås ved henvendelse til Tollvesenet.

8.2.3 Hva kan du ta inn til Norge toll- og avgiftsfritt?

Hvis du har vært ute av Norge i minst 24 timer:

- ▶ Varer til en samlet verdi av NOK 6 000 kan tas inn toll- og avgiftsfritt

Hvis du har vært ute av Norge mindre enn 24 timer:

- ▶ Én gang i løpet av 24 timer kan det tas med varer til en samlet verdi på inntil NOK 3 000 toll- og avgiftsfritt. I slike tilfeller kan det ikke tas med alkohol eller tobakksvarer, med mindre du kan dokumentere at varen er kjøpt avgiftsbelagt (ikke tax-free) i EØS-land

8.2.4 Toll- og avgiftsfritak; vin, sprit, tobakk m.m.

Innenfor verdigrensene på henholdsvis NOK 6 000/3 000 kan du ta med følgende varer toll- og avgiftsfritt: (alkohol og tobakk se ovennevnte begrensninger).

Alkoholholdige drikkevarer

- ▶ Bennevin/likør o.l. over 22% til og med 60% 1,0 liter
- ▶ Vin o.l. mellom 4,7 og 22% 1,5 liter (2 flasker)
- ▶ Øl over 2,5% alkohol (også sterkøl),
rusbrus o.l.
fra 2,5% til 4,7% 2,0 liter (6 flasker/bokser à 0,33l)

“Brennevinskvoten” kan byttes i 1,5 liter av enten vin eller øl, mens vinkvoten kan byttes i øl, liter for liter.

Eksempler på lovlige kombinasjoner:

1 liter brennevin + 1,5 liter vin + 2 liter øl

3 liter vin + 2 liter øl

5 liter øl

Aldersgrensen for innførsel av alkoholholdige drikkevarer er 18 år. Aldersgrensen for innførsel av drikk med alkoholstyrke over 22% er 20 år.

Tobakksvarer

Personer som har fylt 18 år:

Sigaretter	200 stk
eller andre tobakksvarer	250 gram
Sigarettpapir	200 blad

Landbruksprodukter/sukkervarer

Til sammen av kjøtt og kjøttvarer, ost og fôrvarer
med unntak av hunde- og kattemat inntil 10 kg

Andre landbruksvarer, samt sukker,
sjokolade og sukkervarer innenfor verdigrensen

Poteter og planter til dyrking er forbudt å innføre uten spesiell tillatelse.

Fra land utenfor EØS er det forbudt å ta med kjøtt, kjøttprodukter, melk og melkeprodukter i bagasjen.

Drivstoff

Maksimal mengde i normale drivstofftanker 600 liter

Du kan i tillegg ha med inntil 10 liter på godkjent reservekanne per transportmiddel.

Andre varer til personlig bruk enn de som er nevnt over

Du kan i tillegg ta med personlige effekter og annet reiseutstyr som ble tatt med ved utreise fra Norge, jf. punkt 9.1.1 om legitimasjonsbevis for gjenstander.

8.2.5 Konsekvenser ved overskridelse av verdigrensene

I tilfeller hvor verdigrensen på NOK 6 000/3 000 overskrides, kan du selv velge hvilke varer du vil betale toll og avgifter for. Hvis verdien av en vare overstiger denne grensen, må toll og avgifter betales av varens verdi i sin helhet. Varer som utgjør et hele, kan ikke deles og innføres over flere reiser, eller av flere personer, selv om verdien av den enkelte del er mindre enn NOK 6 000/3 000. Kan du ikke dokumentere verdien, f.eks. ved kvittering, skal den fastsettes skjønnsmessig av Tollvesenet.

Merk at også reparasjon av varer i utlandet, herunder reparasjon av kjøretøy, omfattes av verdigrensen på NOK 6 000/3 000. Dersom verdien på reparasjonen overstiger verdigrensen på

NOK 6 000/3 000, plikter du å betale eventuell toll og avgift for hele reparasjonens kostnad.

8.2.6 Varer du kan ta med og fortolle

I tillegg til den toll- og avgiftsfrie kvoten kan du fortolle de mengder og til de satser som fremkommer nedenfor. Aldersgrensen er den samme som for innførsel av toll- og avgiftsfri kvote.

Reisegodstariffens satser	Per liter	Per 1/1 fl
Til sammen inntil 27 liter		
- Øl over 2,5 vol.pst. og annen drikk med alkoholstyrke over 2,5 til og med 4,75 vol.pst.	kr 20	kr 7
- Drikk med alkoholstyrke over 4,75 vol.pst. og under 15 vol.pst.	kr 55	kr 40
- Drikk med alkoholstyrke fra og med 15 vol.pst. til og med 22 vol.pst.	kr 105	kr 75
Inntil 4 liter		
- Drikk med alkoholstyrke over 22 vol.pst. til og med 60 vol.pst.	kr 300	kr 215
Til sammen inntil 500 gram		
- Røyketobakk	per 100 g	kr 270
- Snus og skråtobakk	per 100 g	kr 110
- Sigarer og sigarillos	per 100 g	kr 270
- Inntil 400 stk sigaretter	per 100 stk	kr 270
- Inntil 400 stk sigarettpapir og -hylser	per 100 stk	kr 5

Dersom du ønsker å fortolle større mengder enn det som er nevnt over, må dette fortolles etter ordinære satser. Videre må du kontakte Sosial- og helsedirektoratet.

8.2.7 Varer det er forbudt å innføre uten spesiell tillatelse

- ▶ Narkotika, medisiner og gifter (mindre mengder legemidler til personlig bruk er tillatt)
- ▶ Alkohol som inneholder mer enn 60 volumprosent
- ▶ Våpen og ammunisjon
- ▶ Fyrverkeri
- ▶ Poteter
- ▶ Pattedyr, fugler og eksotiske dyr
- ▶ Planter/plantedeler til dyrking

Innførsel av landbruksprodukter er underlagt spesielle importrestriksjoner bl.a. for å unngå spredning av plante- og husdyrsykdommer.

8.2.8 Frukt, bær, planter og plantedeler

Følgende frukt, bær, planter og plantedeler kan innføres til privat bruk uten Sunnhets sertifikat fra innkjøpslandets planteinspeksjonstjeneste:

- ▶ Inntil 10 kg frukt, bær og grønnsaker, dog ikke poteter
- ▶ Inntil 25 stk avskårne blomster
- ▶ Inntil 3 kg blomsterløk og blomsterknoller
- ▶ Inntil 5 stk potteplanter (stueplanter) fra europeiske land
- ▶ Inntil 50 porsjonspakninger av frø

8.2.9 Innførsel av dyr

For innførsel av dyr gjelder spesielle bestemmelser. Ta kontakt med Mattilsynet for nærmere opplysninger. Hund, katt og ilder fra alle EU-land unntatt Sverige, må ha pass, ID-merking, gyldig rabiesvaksine og gyldig blodprøvedokumentasjon (gjelder ikke ilder). Hund og katt må også få godkjent middel mot bendelorm i uken før og etter innførsel. Smågnagere, burfugl og kanin må ha gyldig innførselstillatelse fra Mattilsynet. Dette behøves ikke for smågnagere som eies av den reisende og som bringes mellom Norge og Sverige.

8.2.10 Truede dyre- og plantearter

I henhold til Washingtonkonvensjonen (CITES) og nasjonale bestemmelser er det ulovlig å ta med truede dyre- og plantearter og de fleste produkter av disse inn i Norge. Eksempler på truede arter som berøres er elefant, leopard, tiger, ulv, jerv, noen krokodille- og slangearter, en del rovfugler, egg av noen fuglearter og noen orkideer og kaktuser.

8.2.11 Motorkjøretøy

Motorvogn som omfattes av vedtak om engangsavgift på motorvogner kan ikke tas inn i Norge toll- og avgiftsfritt. Passér derfor på rød sone på grensen.

8.2.12 Utenlandsregistrerte motorkjøretøy

Det finnes eget regelverk for bruk av utenlandsregistrerte motorkjøretøy i Norge. Reaksjonene ved overtredelse er svært strenge. Nærmere informasjon fås ved henvendelse til Tollvesenet eller www.toll.no.

Aktuelle nettsted:

www.lovdata.no

www.regjeringen.no/fin

www.regjeringen.no/fad

www.brreg.no

www.skatteetaten.no

www.toll.no

Nyhetsbrev Skatt og avgift

Ønsker du å holde deg oppdatert på skatte- og avgiftsområdet?

Våre dyktige rådgivere holder deg informert om sentrale avgjørelser, endringer og aktuelle spørsmål innen skatt og avgift.

Ernst & Young sender nyhetsbrev og informasjon om kurs/seminarer via e-post. E-posten inneholder ikke vedlegg, men link til våre nettsider.

Mottakere er konfidensielle og listen benyttes kun til utsendelse av nyhetsbrev og kursinvitasjoner.

Abonner via www.ey.no/abonnement

Kontaktperson:

Vibeke Ask Børsum

Tlf.: 24 00 25 52

E-post: vibeke.ask.borsum@no.ey.com

Tjenesten er gratis.

Les mer på:

www.ey.no/publikasjoner

www.ey.no/nyhetsbrev

www.ey.no/kurs

www.ey.no/tax

